

СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНІ ТА ПРАГМАТИЧНІ ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ МОВЛЕННЕВОЇ АГРЕСІЇ (НА МАТЕРІАЛІ ФІЛЬМУ «IT ENDS WITH US»)

Ірина ГУМЕНЮК

*здобувачка середньої освіти 10 класу
Рівненського обласного ліцею Рівненської обласної ради*

Наукові керівники:

Ірина БОЙКО

*керівник гуртка англійської мови
Рівненської Малої академії наук учнівської молоді*

Ірина НОСАЛЬЧУК

*вчитель англійської мови Рівненського обласного ліцею
Рівненської обласної ради*

Сучасна комунікативна лінгвістика розглядає конфлікт як закономірний результат несумісності прагматичних цілей та інтенцій учасників комунікації. У межах конфліктного дискурсу мовлення часто набуває агресивного характеру, перетворюючись на інструмент психологічного тиску та маніпуляції. Мовленнєва агресія в такому контексті постає не лише як використання інвективної лексики, а як цілеспрямована комунікативна дія, зумовлена емоційним станом мовця та стратегією «атаки на обличчя» співрозмовника.

Метою дослідження є виявлення та аналіз синтаксично-стилістичних і прагматичних засобів вербалізації мовленнєвої агресії в діалогах фільму «It Ends with Us».

Актуальність дослідження зумовлена зростанням інтересу сучасної лінгвістики до аналізу конфліктної комунікації, непрямих форм мовленнєвої агресії та їхнього психологічного впливу в медіадискурсі. Попри значну кількість праць, присвячених лексичним маркерам агресії, синтаксично-стилістичні та прагматичні засоби її реалізації в кінодискурсі залишаються недостатньо систематизованими, що визначає наукову значущість даної роботи.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань: охарактеризувати поняття комунікативного конфлікту як контексту реалізації мовленнєвої агресії; розкрити сутність мовленнєвої агресії як форми конфліктної комунікативної поведінки; визначити лінгвістичні та прагматичні маркери мовленнєвої агресії в кінодискурсі; проаналізувати незавершеність висловлювань як

синтаксично-прагматичний засіб психологічного тиску; дослідити семантично нерелевантні повтори як маркер емоційної напруги та агресії; з'ясувати функції самокорекції як засобу пом'якшення або приховування мовленнєвої агресії.

Об'єктом дослідження є мовленнєва агресія як різновид конфліктної комунікативної поведінки в кінодискурсі.

Предметом дослідження виступають конкретні мовні механізми (незавершеність висловлювань, повтори, самокорекція), що слугують маркерами агресивної поведінки персонажів.

Наукова новизна полягає у комплексному аналізі непрямих синтаксично-прагматичних механізмів агресії в сучасному англомовному кінодискурсі на матеріалі цілісного художнього твору.

Аналіз практичного матеріалу засвідчив, що одним із провідних засобів реалізації психологічного тиску є незавершеність висловлювань (апосіопеза). Переривання мовлення створює атмосферу невизначеності, змушуючи адресата перебувати у стані емоційного напруження: *I mean, we... we... We were kids. (It Ends with Us)*.

Іншим ефективним маркером агресії виступають семантично нерелевантні повтори, які інтенсифікують конфліктну взаємодію, не додаючи нової інформації: *Hey, no, no, no. Not now. Please. Just... (It Ends with Us)*. Також важливою є роль самокорекції, яка у конфліктному дискурсі часто виконує функцію маскуванню агресії або спроби спонтанної адаптації до реакції опонента: *I told you. I'm sorry. I did tell you. (It Ends with Us)*.

Висновки. Дослідження підтвердило, що мовленнєва агресія в кінодискурсі реалізується переважно через імпліцитні механізми, які тісно пов'язані з паралінгвістичними компонентами (паузи, інтонація). Використання незавершених структур, повторів та самокорекції дозволяє персонажам здійснювати прихований психологічний вплив, що є характерною ознакою аб'юзивних міжособистісних стосунків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Академія, 2004. 342 с.
2. Кондратюк І. С. Конфліктний дискурс: сутність та особливості реалізації.
3. Рожкова І. Г. Мовна агресія та негативація як сугестивні чинники засобів масової інформації. Вісник Маріупольського державного університету. Серія «Філологія». 2017. Вип. 17. С. 246.
4. Форманова С. Конфліктний дискурс у комунікативно-прагматичному

- просторі. Вісник Львівського університету. Серія філологічна. 2011. Вип. 52. С. 224–229.
5. Фільм «It Ends with Us» / реж. Дж. Бальдоні; сцен. К. Голл. США: Columbia Pictures, 2024.